

«Την έψαξα παντού.

— ...

— Έχουν μείνει άνθρωποι εκεί πέρα; Υπάρχουν ακόμη άνθρωποι εκεί πέρα;

— Κύριε, πρέπει να προετοιμαστείτε για το χειρότερο.»

Η νύχτα της βαρβαρότητας

13 Νοεμβρίου
10.37 μ.μ.

Ο Μελβίλ κοιμήθηκε αθόρυβα, όπως κάθε φορά που λείπει η μαμά του. Ξέρει πως με τον μπαμπά τα τραγουδάκια είναι λιγότερο γλυκά και οι αγκαλιές λιγότερο ζεστές, κι έτσι δεν ζητάει περισσότερα. Για να μείνω ξύπνιος ώσπου να γυρίσει εκείνη, διαβάζω. Την ιστορία ενός ντετέκτιβ-μυθιστοριογράφου που ανακαλύπτει ότι ένας δολοφόνος-μυθιστοριογράφος δεν έγραψε στην πραγματικότητα το μυθιστόρημα που είχε παρακινήσει τον ίδιο να γίνει μυθιστοριογράφος. Από ανατροπή σε ανατροπή, ανακαλύπτω ότι ο δολοφόνος-μυθιστοριογράφος στην πραγματικότητα δεν έχει σκοτώσει κανέναν. Πολύ κακό για το τίποτα. Το τηλέφωνό μου πάνω στο κομοδίνο χτυπάει.

«Κουκού, όλα καλά; Είστε όλοι σπίτι;»

Δεν μ' αρέσει να με διακόπτουν. Απεχθάνομαι αυτά τα μηνύματα που δεν λένε τίποτα. Δεν απαντώ.

«Όλα καλά;»

...

«Είστε ασφαλείς;»

Τι θα πει «ασφαλείς»; Αφήνω το βιβλίο, πηγαίνω ακροποδητί στο σαλόνι. Δεν πρέπει να ξυπνήσω το μωρό. Αρπάζω το τηλεχειριστήριο, το κουτί του τρόμου αργεί απελπιστικά ν' ανάψει. Επίθεση στο Stade de France. Οι εικόνες δεν λένε τίποτα. Σκέφτομαι την Ελέν. Να της τηλεφωνήσω, να της πω ότι θα ήταν πιο φρόνιμο να πάρει ένα ταξί και να γυρίσει σπίτι. Υπάρχει όμως κάτι άλλο. Στους διαδρόμους του γηπέδου κάποιοι είναι προσηλωμένοι σε μια οθόνη. Δεν αναγνωρίζω τις εικόνες παρά μέσα από τα πρόσωπά τους. Φαίνονται τρομοκρατημένοι. Αντικρίζουν κάτι που εγώ δεν βλέπω. Όχι ακόμη, τουλάχιστον. Κι ύστερα, στο κάτω μέρος της οθόνης μου, η λωρίδα που τη διατρέχει πολύ γρήγορα ξαφνικά σταματάει. Το τέλος της αθωότητας.

«Επίθεση στο Μπατακλάν.»

Ο ήχος κόβεται απότομα. Δεν ακούω πια, παρά μονάχα την καρδιά στο στήθος μου, που λες και πασχίζει να δραπετεύσει. Οι δύο αυτές λέξεις αντηχούν στο κεφάλι μου σαν ηχώ που μοιάζει να μην έχει τέλος. Ένα δευτερόλεπτο σαν ένας χρόνος. Ένας χρόνος σιωπής, που έχει ριζώσει εκεί, στον καναπέ μου. Σίγουρα, πρόκειται για λάθος. Θέλω να επαληθεύσω πως ναι, πήγε εκεί, ίσως να σφάλλω, να ξεχνάω. Όμως η συναυλία γινόταν όντως στο Μπατακλάν. Η Ελέν είναι στο Μπατακλάν.

Η εικόνα κόβεται απότομα. Δεν βλέπω πια· νιώθω μια ηλεκτρική εκκένωση να με διαπερνά σύγκορμο. Θέλω να τρέξω, να κλέψω ένα αυτοκίνητο, να πάω να την αναζητήσω. Το μόνο που υπάρχει τώρα είναι μια επείγουσα ανάγκη· λυσομανάει σαν πυρκαγιά μέσα στο κρανίο μου. Μόνο με την κίνηση αυτές οι φλόγες θα καταλαγιάσουν. Αλλά έχω παραλύσει γιατί ο Μελβίλ είναι δίπλα μου, κι εγώ είμαι καρφωμένος εδώ. Καταδικασμένος να παρακολουθώ τη φωτιά να εξαπλώνεται. Θέλω να ουρλιάξω. Είναι αδύνατον, δεν πρέπει να ξυπνήσω το μωρό.

Αρπάζω το τηλέφωνό μου. Πρέπει να την καλέσω, ν' ακούσω τη φωνή της. Επαφές. «Ελέν», απλώς Ελέν. Δεν άλλαξα ποτέ το όνομά της στον κατάλογό μου· δεν πρόσθεσα ποτέ «αγάπη μου» ή μια φωτογραφία των δύο μας για να εικονογραφήσω τον αριθμό της. Ούτε κι εκείνη. Σε μια κλήση από τον «Αντουάν Λ.» δεν απάντησε ποτέ εκείνο το βράδυ. Κουδούνισμα. Τηλεφωνητής. Κλείνω, ξαναρχίζω, μία, δύο, εκατό φορές. Όσες χρειαστεί.

Με πνίγει αυτός ο καναπές που κλείνει γύρω μου και με πιέζει από παντού· το διαμέρισμα ολόκληρο καταρρέει. Σε κάθε κλήση χωρίς απάντηση βουλιάζω πιο βαθιά μέσα στα συντρίμια. Τα πάντα μου φαίνονται παράξενα. Ο κόσμος γύρω εξαφανίζεται. Μονάχα εκείνη κι εγώ υπάρχουμε. Μ' ένα τηλεφώνημα ο αδελφός μου με επαναφέρει στην πραγματικότητα.

«Η Ελέν είναι εκεί κάτω.»

Με το που προφέρω αυτές τις λέξεις, συνειδητοποιώ πως δεν υπάρχει διέξοδος. Ο αδελφός μου και η αδελφή μου εμφανίζονται στο διαμέρισμα. Δεν ξέρουμε τι να πούμε. Έτσι κι αλλιώς αυτό δεν έχει όνομα. Στο σαλόνι η τηλεόραση είναι αναμμένη. Περιμένουμε με τα μάτια καρφωμένα στα κα-

νάλια συνεχούς ενημέρωσης που ήδη έχουν ριχτεί στο κυνηγητό του πιο πιασάρικου τίτλου, του πιο διεστραμμένου, εκείνου που θα μας αιχμαλωτίσει, θεατές ενός κόσμου που κονιορτοποιείται. «Σφαγή», «μακελειό», «λουτρό αίματος». Σβήνω την οθόνη πριν προφερθεί η λέξη «σφαγείο». Το παράθυρο στον κόσμο έκλεισε. Τόπο στην πραγματικότητα!

Η γυναίκα του Ν. μου τηλεφωνεί. Ο άντρας της ήταν στο Μπατακλάν με την Ελέν. Βρίσκεται εκτός κινδύνου. Τον παίρνω τηλέφωνο, δεν απαντάει. Μια φορά. Δυο φορές. Τρεις φορές. Στο τέλος, το σηκώνει. Έρχεται η μητέρα της Ελέν.

Πρέπει να δράσουμε, να κάνουμε κάτι. Νιώθω πιεστική την ανάγκη να βγω έξω, και για να τη βρω και για να ξεφύγω από τη στρατιά των ανομολόγητων που έχει καταλάβει το σαλόνι μου. Ο αδελφός μου ανοίγει τον δρόμο. Χωρίς λέξη, αρπάζει τα κλειδιά του αυτοκινήτου του. Καταστρώνουμε ψιθυριστά ένα σχέδιο δράσης. Πίσω μας η πόρτα κλείνει σιγανά, θαρρείς και το γλωσσίδι είναι από βαμβάκι. Δεν πρέπει να ξυπνήσει το μωρό.

Το κυνήγι του φαντάσματος μπορεί ν' αρχίσει.

Στο αυτοκίνητο δεν μιλάμε. Ούτε και η πόλη, γύρω μας. Πότε πότε μια σειρήνα έρχεται να διαταράξει, με το πονεμένο ουρλιαχτό της, τη σιωπή που έχει σκεπάσει το Παρίσι. Η γιορτή τελείωσε. Η μπάντα σιώπησε. Παίρνουμε με τη σειρά όποιο νοσοκομείο είναι πιθανό να έχει δεχτεί τραυματίες. Νοσοκομείο Bichat, νοσοκομείο Saint-Louis, η Salpêtrière, το Georges-Pompidou: τούτο το βράδυ ο θάνατος έχει εξαπλωθεί και στις τέσσερις γωνιές της πρωτεύουσας. Σε κάθε στάση, με περιμένει κι ένας από τους ακολούθους του. «Ψάχνω τη γυναίκα μου· ήταν στο Μπατακλάν». Το όνομά της δεν είναι σε καμία λίστα. Κάθε φορά όμως μου δίνουν αυτό που αναζητώ: έναν καινούργιο λόγο για να συνεχίσω. «Δεν έχουν καταγραφεί όλοι οι τραυματίες». «Και στο Bichat έχουν δεχθεί μερικούς που διέφυγαν». «Υπάρχουν επίσης ορισμένοι που μεταφέρθηκαν σε νοσοκομεία των προαστίων». Αφήνω τον αριθμό του τηλεφώνου μου ξέροντας πως δεν θα με καλέσουν. Τρέχω στο αυτοκίνητο. Μου λείπει η σιωπή του δρόμου.

Μια λαμπαδηδρομία εκτυλίσσεται στην περίμετρο του περιφερειακού. Η νύχτα προελαύνει. Κάθε φως είναι ένα ακόμη βήμα προς την ύπνωση. Το σώμα μου δεν μου ανήκει πια. Το μυαλό μου είναι

στον δρόμο. Όσο τριγυρνάμε γύρω γύρω πάνω σ' αυτήν τη σφιχτή ζώνη που πνίγει την πόλη με το αγκάλιασμά της, μπορεί, ποιος ξέρει, κάτι να συμβεί.

Ακόμη κι όταν δεν υπάρχει πια τίποτε να ψάξουμε, εμείς συνεχίζουμε. Νιώθω την ανάγκη να δραπετεύσω. Να τρέξω όσο πιο μακριά μπορώ, να μην κάνω αναστροφή, να μη γυρίσω πίσω. Να φτάσω μέχρι την άκρη του δρόμου, να δω αν υπάρχει άκρη, αν υπάρχει τέλος σε όλο αυτό.

Το είδα το τέλος του δρόμου.

Ήταν γραμμένο στο τηλέφωνό μου· είχα ρυθμίσει το ξυπνητήρι να χτυπήσει. Εφτά το πρωί.

Ο Μελβίλ παίρνει το μπιμπερό του σε μισή ώρα. Πρέπει να κοιμάται ακόμη. Ο ύπνος ενός μωρού δεν διαταράσσεται από τη φρίκη του κόσμου.

Πρέπει να γυρίσω.

«Πάρε την έξοδο προς τη Sèvres...»

Η αναμονή

14 Νοεμβρίου

8 μ.μ.

Ο Μελβίλ περιμένει. Περιμένει να ψηλώσει αρκετά ώστε να φτάνει τον διακόπτη για το φως του σαλονιού. Περιμένει να γίνει αρκετά φρόνιμος ώστε να βγαίνει χωρίς το καρτσάκι του. Περιμένει να του ετοιμάσω το φαγητό, πριν του διαβάσω το παραμύθι του. Περιμένει την ώρα του μπάνιου, του γεύματος, του απογευματινού. Κι αυτό το βράδυ, περιμένει να γυρίσει η μητέρα του πριν πάει για ύπνο. Η αναμονή είναι ένα αίσθημα χωρίς όνομα. Όμως την ώρα που του διαβάζω μια τελευταία ιστορία, αποκτά μονομιás όλα τα ονόματα. Είναι οδύνη, ελπίδα, θλίψη, παρηγοριά, έκπληξη, τρόμος.

Περιμένω, κι εγώ. Μια ετυμηγορία. Κάποιοι οργανισμένοι άνδρες θέλησαν ν' ακούσουμε την κατα-

δικαστική τους απόφαση σαν έναν πυροβολισμό από τα αυτόματα όπλα τους. Για μας θα είναι ισόβια κάθειρξη. Αλλά δεν το ξέρω ακόμη. Τραγουδάμε προτού κοιμηθούμε. Λέμε πως όπου να 'ναι θα εμφανιστεί στην πόρτα, θα μπει στο δωμάτιο και θα τραγουδήσει μαζί μας την τελευταία στροφή. Λέμε πως όλα θα τελειώσουν, πως θα μας πάρει τηλέφωνο. Λέμε πως όλα θα τελειώσουν, πως θα ξυπνήσουμε από τον εφιάλτη.

Ο Μελβίλ αποκοιμιέται. Το τηλέφωνο χτυπάει. Είναι η αδελφή της Ελέν.

«Αντουάν, λυπάμαι...»